

Теорія і методика професійної освіти

УДК 796.011.3:371.134

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18526681>

Готовність до анімаційної спортивної діяльності як важливий складник професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури

Ткачов Артем Сергійович,

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології, Харківська державна академія фізичної культури, вул. Клочківська, 99, Харків, 61058, Україна, tkachas2016@ukr.net,
<https://orcid.org/0000-0002-4488-1466>

Ткачова Наталія Олександрівна,

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційної педагогіки, освітніх трансформацій і лідерства, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, майдан Свободи, 4, Харків, 61022,
ntkachova@karazin.ua, <https://orcid.org/0009-0006-3661-0793>

Анотація. Стаття присвячена проблемі формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційної спортивної діяльності як важливого складника їхньої професійної компетентності в умовах сучасної педагогічної освіти. Мета статті – визначити суть і роль анімаційної спортивної діяльності в системі сучасного фізичного виховання учнів та проведення оздоровчої роботи з ними, схарактеризувати готовність майбутніх учителів фізичної культури до цієї діяльності як важливий складник їхньої професійної компетентності. У публікації визначено, що формування професійної готовності майбутніх учителів фізичної культури є однією з ключових проблем у сучасній науковій літературі, причому робота цього вчителя суттєво відрізняється від діяльності

вчителів інших навчальних предметів. Це зумовлено тим, що фізична культура є не лише навчальною дисципліною, але й важливим складником процесу формування здорового способу життя особистості, забезпечення її фізичного й морального розвитку. Одним із перспективних засобів підвищення якості професійної діяльності вчителя фізичної культури є анімаційна спортивна діяльність, яка сьогодні посідає важливе місце в системі сучасного фізичного виховання та оздоровчої роботи. Зазначена діяльність являє собою вид активності учнів, що поєднує фізичні вправи, ігри та розваги для покращення здоров'я школярів, організації дозвілля та згуртування в єдину команду. Анімаційна спортивна діяльність школярів реалізує такі важливі функції: компенсаційну, оздоровчу, стабілізуючу, освітню, інформаційну, удосконалюючу, холістичну тощо. У дослідженні також визначено, що готовність майбутнього учителя фізичної культури до анімаційної спортивної діяльності є особистісним утворенням фахівця, що являє собою сукупність його професійних знань, умінь і навичок, індивідуальних якостей та забезпечує успішність цієї діяльності.

Ключові слова: анімаційна спортивна діяльність, спортивна анімація, професійна підготовка, майбутній учитель фізичної культури, професійна готовність, готовність до анімаційної спортивної діяльності.

Readiness for animated sports activities as an important component of the professional competence of future physical education teachers

Artem Tkachov,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Pedagogy and Psychology of the Kharkiv State Academy of Physical Culture, 99 Klochkivska Street, Kharkiv, Kharkiv Region, 61058

tkachas2016@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-4488-1466>

Nataliia Tkachova,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Innovative Pedagogy, Educational Transformations and Leadership, V. N. Karazin Kharkiv National University, 4 Svobody Square, Kharkiv, 61022,
ntkachova@karazin.ua, <https://orcid.org/0009-0006-3661-0793>

Abstract. The article is devoted to the problem of forming the readiness of future physical education teachers for animated sports activities as an important component of their professional competence in the conditions of modern pedagogical education. The purpose of the article is to determine the essence and role of animated sports activities in the system of modern physical education of students and health work with them, to characterize the readiness of future physical education teachers for these activities as an important component of their professional competence.. The publication defines that the formation of professional readiness of future physical education teachers is one of the key problems in modern scientific literature, and the work of this teacher is significantly different from the activities of teachers of other educational subjects. This is due to the fact that physical culture is not only an educational discipline, but also an important component of the process of forming a healthy lifestyle of an individual, ensuring his physical and moral development. One of the promising means of improving the quality of the professional activity of a physical education teacher is animated sports activity, which today occupies an important place in the system of modern physical education and health work. This activity is a type of student activity that combines physical exercises, games and entertainment to improve the health of schoolchildren, organize leisure time and unite into a single team. The animated sports activity of schoolchildren implements the following important functions: compensatory, health-improving, stabilizing, educational, informational, improving, holistic, etc.. The study also determined that the readiness of the future physical education teacher for animated sports activities is a

personal formation of a specialist, which is a set of his professional knowledge, abilities and skills, individual qualities and ensures the success of this activity.

Keywords: animated sports activities, sports animation, professional training, future physical education teacher, professional readiness, readiness for animated sports activities.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сучасна ситуація в системі освіти України характеризується стійкою тенденцією зниження рухової активності учнів загальноосвітніх закладів, що супроводжується погіршенням стану їхнього фізичного та психічного здоров'я, зростанням відхилень у розвитку та зниженням інтересу до традиційних уроків фізичної культури через їх одноманітність і недостатню мотиваційну привабливість. У світлі цього у відповідних національних стратегічних документах (зокрема Державна цільова соціальна програма розвитку фізичної культури і спорту на період до 2030 року, Законі України «Про освіту», Стратегія розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року [10; 19; 22]) наголошується на важливості підвищення рухової активності дітей та молоді та профілактики появи в них фізичних та психічних захворювань, формування в кожній особистості гуманістичних цінностей здорового способу життя, що вимагає активного пошуку інноваційних форм залучення її до регулярних занять фізичною культурою і спортом. У свою чергу, це зумовлює необхідність якісного оновлення професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової літератури показав, що різні питання вказаної проблеми вивчали такі вчені, як О. В'яла, А. Голенкова, С. Гуменюк, Е. Еліверська, С. Іванов, С. Карасевич, Л. Пасічняк, С. Поліщук, Н. Цанков, Н. Щекотиліна та ін. Так, А. Галицька, П. Герасимюк, О. Касарда, Л. Чеханюк під час проведення свого дослідження з'ясували, що в останні десятиріччя в професійній підготовці майбутніх фахівців фізичного

виховання проявляються такі типові вади: недосконалість формулювання основних цілей, завдань та принципів, обумовлених мотиваційно-потребнісною сферою особистості; низька ефективність наукової й методичної роботи щодо оптимізації теоретичних, методично-практичних та організаційних аспектів фізичного виховання; відсутність чіткої гуманістичної спрямованості навчально-виховного процесу; недосконалість змісту теоретичного та практичного аспектів фізичного виховання; брак сучасних форм організації процесу фізичного виховання здобувачів; існування суттєвих недоліків у плануванні процесу фізичного виховання та його організації в школі; нерозробленість правил комплектування груп здобувачів для організації фізично-оздоровчих занять; нефективність контролю динаміки фізичної розвиненості й підготовленості учнів; необ'єктивність оцінювання результатів фізичного виховання школярів тощо [14, с. 88].

Зазначимо, що тенденція погіршення здоров'я дітей та учнівської молоді, зниження їхньої рухової активності спонукає прогресивних педагогів, фахівців з фізичної культури та спорту проводити активний пошук інноваційних освітніх засобів та технологій, реалізовувати нові форми спортивних і спортивно-масових заходів, що спонукає школярів активно займатися фізичною культурою і спортом [8, с. 128]. У світлі цього доцільно констатувати необхідність пошуку нових ефективних шляхів удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Вважаємо за необхідне уточнити, що в науковій літературі під указаною підготовкою зазвичай розуміють сукупність методологічної, спеціальної, загальнопедагогічної, психологічної, професійно-етичної, дидактичної й методичної підготовки здобувачів указанного профілю, формування в них сучасного науково-педагогічного мислення, готовності до постійної професійної самоосвіти [21, с. 32].

Слід відзначити, що в останні роки роль учителів фізичної культури ще більше зросла. Як цілком справедливо підкреслює Т. Болотникова, в умовах війни та загальної кризової ситуації в Україні система навчання й виховання дітей потребує особливої уваги, бо саме школярі мають в майбутньому виконати важливу місію – забезпечити відбудову й відродження рідної країни. Але з цим складним завданням може впоратися тільки фізично та психічно розвинені особистості, тому надзвичайно актуальними стають питання фізичного розвитку й виховання дітей [5, с. 14]. Важливо також підкреслити, що саме сьогоднішні учні мають в майбутньому внести свій внесок у вирішення демографічної кризи, стати батьками здорових і вихованих дітей, забезпечити їх становлення як майбутніх гідних громадян України.

Як констатовано в сучасній науковій літературі, учені (А. Галицька, П. Герасимюк, Г. Грибан, С. Гуменюк, М. Дякун, І. Іваній, О. Касарда, С. Карасевич, І. Литвинов, О. Максименко, Д. Опанчук, В. Пеньковець, Д. Пеньковець, П. Пилипчук, М. Піддубний, Н. Сороколіт, Л. Чеханюк, А. Чопик, Т. Чопик, В. Шломенко та ін. [9; 10; 12; 13; 14; 19; 22; 24]) пропонують різні способи та засоби вдосконалення професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Деякі з них (А. Віндюк, А. Голенкова, Ю. Голенкова, С. Колесник, Л. Пасічняк, О. Рода [6-8; 16; 18]) стверджують, що перспективним засобом покращення якості цієї підготовки є анімаційна спортивна діяльність.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених проблемам професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури, аналіз літератури свідчить про наявність низки аспектів, що залишаються недостатньо вивченими. Зокрема, у більшості досліджень увагу вчених зосереджено на загальних питаннях активізації фізкультурно-спортивної діяльності молоді, упровадження інноваційних технологій у процес здійснення фізичного виховання школярів,

формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури, тоді як формування в них готовності до здійснення анімаційної спортивної діяльності здебільшого розглядається фахівцями фрагментарно або як другорядний елемент професійної підготовки.

Зокрема, у науковій літературі недостатньо розробленими залишаються теоретичні підходи до визначення структури та змісту готовності майбутніх учителів фізичної культури до реалізації анімаційної спортивної діяльності, не систематизовані наукові уявлення про педагогічний потенціал цієї діяльності як засобу комплексного впливу на фізичний, психоемоційний і соціальний розвиток учнів. Усе це актуалізує необхідність цілеспрямованого дослідження проблеми формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційної спортивної діяльності з урахуванням сучасних освітніх викликів і тенденцій розвитку фізкультурної освіти.

Мета статті – визначити суть і роль анімаційної спортивної діяльності в системі сучасного фізичного виховання учнів та проведення оздоровчої роботи з ними, схарактеризувати готовність майбутніх учителів фізичної культури до цієї діяльності як важливий складник їхньої професійної компетентності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування професійної готовності майбутніх учителів фізичної культури є однією з ключових проблем у сучасній науковій літературі, адже робота цього вчителя суттєво відрізняється від діяльності вчителів інших навчальних предметів. Це зумовлено тим, що фізична культура є не лише навчальною дисципліною, але й важливим складником процесу формування здорового способу життя особистості, забезпечення її фізичного й морального розвитку. У світлі вчитель фізичної культури виконує функції не лише педагога, а й наставника, психолога, тренера, який здійснює безпосередній вплив на фізичний стан школярів, допомагає кожному з них розкрити й розвинути власний потенціал. На відміну від уроків більшості інших педагогів, де центральне місце займає організована ними

вербальна комунікація, на уроці фізичної культури вчитель основну увагу приділяє залученню учнів до здійснення активної рухової діяльності. Тому цей педагог повинен добре володіти не тільки теорією фізичного виховання, а й практичними професійними навичками, необхідними для демонстрації фізичних вправ, здійснення контролю техніки їх виконання учнями та запобігання отримання ними травм. Учитель фізичної культури значною мірою впливає на емоційний стан школярів, а тому його важливими завданнями є створення позитивної атмосфери в класі, мотивування школярів до досягнення бажаних результатів, навчання їх достойно справлятися із труднощами [12, с. 58, 59].

У контексті порушеної проблеми відзначимо, що готовність майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності трактується вченими як: інтегроване утворення особистості, що характеризує її активність під час підготовки та проведення уроків, а також здійснення позакласної педагогічної діяльності (А. Мельнік [17, с. 484]); комплексна характеристика, що об'єднує в собі не лише відповідні знання й навички, а також емоційну, мотиваційну й волюву готовність до виконання своїх фахових обов'язків; як інтегральна якість особистості, що характеризує здатність фахівця до ефективного виконання професійних функцій та включає когнітивний, операційний та мотиваційно-ціннісний компоненти (І. Іваній, В. Шломенко, М. Піддубний [12, с. 58]); складне особистісне утворення вчителя фізичної культури, що інтегрує сукупність його професійних знань, умінь і навичок, індивідуальних ділових якостей, які визначають здатність освітянина до успішного проведення ефективної фізкультурно-оздоровчої роботи у школі (Г. Грибан, П. Пилипчук, Д. Опанчук [9, с. 127]).

Як наголошується в науковій літературі, професійна готовність учителя фізичної культури не знаходиться в статичному стані, а являє собою динамічний процес, що розвивається під впливом різних зовнішніх і внутрішніх чинників. Високий рівень цієї готовності є необхідною передумовою забезпечення якості

освітнього процесу, даючи педагогу змогу формувати не тільки знання й вміння школярів, але й їхні особисті якості, розвивати критичність мислення та творчі здібності [12, с. 58]. При цьому якісна професійна готовність майбутнього вчителя фізичної культури визначається не лише глибиною його теоретичної і практичної підготовленістю до професійної діяльності, а і здатністю швидко адаптуватися до зовнішніх змін, проявом творчого підходу до вирішення актуальних педагогічних завдань, прагненням активного впровадження різноманітних інноваційних технологій та засобів в освітній процес.

Одним із перспективних засобів підвищення якості професійної діяльності вчителя фізичної культури є анімаційна спортивна діяльність, яка сьогодні посідає важливе місце в системі сучасного фізичного виховання та оздоровчої роботи, стимулюючи зростання щоденної рухової активності школярів та забезпечуючи зміцнення їхнього здоров'я. Як конкретизує А. Голенкова, спортивна анімація являє собою: складник феномену анімації із значним арсеналом різних видів спортивної діяльності; організацію педагогом цікавої для учнів спортивно-ігрової діяльності, що сприяє задоволенню їхніх фізичних, інтелектуальних та психічних потреб; вид популяризації фізичної культури та спорту, що має фізкультурно-оздоровчий і спортивно-масовий характер та передбачає використання різних видів активної рухової діяльності (рухливі та спортивні ігри, фітнес, спортивно-масові заходи, конкурси, флешмоби, естафети тощо) [7; 8].

Спортивна анімація включає різні елементи (музику, танці, рухи, естафети тощо) та поєднує спортивну діяльність, активний відпочинок та розваги учнів, що робить цю діяльність більш захопливою для них. Як констатує С. Колесник, учителі фізичної культури у своїй роботі застосовують такі основні види анімаційних програм:

- спортивно-оздоровчі, спортивно-розважальні та спортивно-пізнавальні (передбачають залучення здобувачів до активного руху шляхом проведення

захоплюючих змагань, конкурсів, рухливих ігор, спортивних свят, спартакіад, походів, туристичних зльотів, пішохідних екскурсій тощо);

- творчо-трудова (допомагають учням опанувати різні вміння та навички в різних видах занять, ремесел через аукціони виробів з природних матеріалів, конкурси аматорської фотографії, виставки пісочної і крижаної скульптури, фестивалі авторських віршів та пісень;

- культурно-пізнавальні та екскурсійні анімаційні (реалізуються шляхом залучення школярів до культурно-історичних і духовних цінностей у процесі відвідування театрів, музеїв, парків, художніх галерей, концертів, виставок, екскурсій тощо);

- пригодницькі й конкурсно-ігрові (являють собою послідовність певних конкурсів та ігор, що об'єднані загальною темою та сприяють відчуттю учасниками сильних емоцій під час участі в конкурсах, піратських вилазках, рольових іграх, нічних походах, тематичних пікніках тощо);

- видовищно-розважальні, танцювально-розважальні та фольклорні анімаційні (включають святкові заходи, конкурси, фестивалі, карнавали, тематичні дні, ярмарки, шоу-програми, концерти, дискотеки, танцювальні вечори) [15, с. 56].

На основі вивчення теорії та практики з окресленого питання, А. Голенкова виокремила такі види спортивної анімаційної діяльності:

- рухливі ігри (різновид ігор, що вимагають прояву стратегічного мислення й фізичної активності учасниками, забезпечують їхній фізичний розвиток та здійснення взаємодії. Приклади таких ігор: тренувальні, ігри-походи, сюжетно-рольові, ігри для розваг і відпочинку, народні ігри, ігри-естафети, ігри з різними предметами тощо);

- рекреаційні спортивні ігри (спортивні ігри зі спрощеними правилами гри або умовами її проведення, спрямовані на оздоровлення, відпочинок,

покращення емоційного стану людини. Це такі ігри: флорбол; настільний теніс з повітряними кульками, стрітбол, волейбол у воді тощо);

- спортивно-масові заходи (нескладна змагальна ігрова діяльність, що забезпечується спеціальним відбором певних змагальних вправ, в якій можуть брати участь учасники без урахування їхньої статі, віку та фізичної підготовленості. Приклади таких ігор: змагання, флешмоби, спортивні турніри, спортивні паради, олімпійські дні, дні здоров'я, спортивні демонстрації, спортивні фестивалі, виставки тощо);

- фізкультурно-оздоровчі заходи (різні форми спортивних заходів для залучення молоді до занять фізичною культурою, метою яких є забезпечення активного відпочинку, релаксації, покращення здоров'я тощо; наприклад, це такі: ранкові руханки, фітнес технології, фізкультхвилини, челенджі, туристичні походи тощо);

- фізкультурно-спортивні заходи (різні форми спортивних заходів, спрямовані на задоволення потреб особистості, збереження та зміцнення її здоров'я, популяризацію здорового способу життя. Наведемо їх приклади: змагання, свята, тренування, фізкультурно-оздоровчі заняття тощо) [8, с. 131].

У науковій літературі визначено, що анімації здатні задовольняти різні фізичні та духовні потреби людини, зокрема такі:

- анімація в русі (задовольняє потребу людини виконувати фізичні вправ, рухатися під час участі в ігрових, танцювальних та спортивно-оздоровчих програмах);

- анімація через переживання (задовольняє потребу людини у відчутті нових, сильних, неочікуваних переживань, зокрема під час участі в музичних програмах, технічних і сценічних шоу);

- культурна анімація (задовольняє потребу особистості в духовному розвитку шляхом вивчення культурно-історичних пам'яток, специфічних

проявів культури регіону, етносу, цивілізації, зокрема під час проведення інформаційних і комплексних заходів);

- творча анімація (задовольняє потребу здобувача в творчості, демонстрації ним своїх творчих здібностей та талантів, розбудови комунікативних контактів з однодумцями шляхом залучення до спільної творчості, у тому числі в театралізованих програмах);

- анімація через спілкування (задовольняє потребу особи в спілкуванні з різними людьми, вивченні внутрішнього світу спірозмовника та самопізнанні в процесі комунікації) [22, с. 54, 55].

Як зауважують О. Благій та О. Андреева, педагогічно грамотно створені анімаційні програми дають змогу реалізовувати такі основні функції: компенсаційну (знижує психічне та фізичне стомлення людини); стабілізуючу (забезпечує психічну стабільність особистості та стимулює появу позитивних емоцій); оздоровчу (активізує відновлення й розвиток фізичних та психічних сил учня); інформаційну (одержання людиною нової, необхідної для діяльності інформації); освітню (здобуття та закріплення школярами нових знань, умінь, компетентностей в процесі діяльності та отримання нових яскравих вражень про оточуючий світ); удосконалюючу (сприяє фізичному та інтелектуальному розвитку особистості); холістичну (створює святкову атмосферу, забезпечує відчуття радості людиною) [4, с. 33].

До зазначених функцій С. Колесник додає ще такі: соціальну функцію адаптації й інтеграції (забезпечує успішність соціалізації здобувача й готовність до динамічних особистісних змін); рекреологічну функцію (сприяє організації та проведенню дозвілля як основи подальшого особистісного зростання); навчально-виховну функцію (доповнює процес формальної освіти, сприяє розвитку духовних і культурних інтересів та потреб здобувача); превентивну функцію (анімація дозволяє передбачити, попередити появу в людини різних девіацій та їх обмежити, урегулювати суспільне життя); критичну функцію

(ідеться про потенціал анімації як засобу нормалізації різних сфер життєдіяльності людини, розв'язання нею наявних проблем, установлення нових конструктивних стосунків з іншими людьми, спонукання до пошуку нового, більш якісного та змістовного способу життя, формування нового ставлення до навколишнього матеріального й духовного світу); культурна функція (сприяння подальшому духовному розвитку особистості, трансляція їй гуманістичних цінностей шляхом проведення музейних, освітніх, театральних та розважальних заходів [22, с. 55, 56]).

Як встановлено в процесі дослідження, деякі зарубіжні автори вивчають спортивну анімацію в ширшому контексті організації активного дозвілля та оздоровлення. У такому розумінні ця діяльність забезпечує реалізацію інноваційного підходу до залучення людини до прояву фізичної активності поза межами традиційних занять, реалізації тренувальних та спортивних програм на основі активного застосування інтерактивних та творчих форм діяльності. Так, болгарські вчені К. Деліверська¹, М. Цанков та С. Івановарські відзначають, що спортивна рекреаційна анімація, маючи помітно домінуючий характер порівняно з іншими видами рекреаційної анімації, базується на пошуку шляхів реалізації індивідуальних потреб людини під час виконання дії, відпочинку та отримання задоволення. Місією спортивної рекреаційної анімації як базового виду анімації є забезпечення позитивного впливу на здоров'я, емоції та дії учасників, допомагаючи відновити їм виснажену розумову й фізичну енергію разом з пропагуванням здорового способу життя [1, с. 110].

Зокрема, у контексті порушеної проблеми викликають значний інтерес наукові доробки таких учених, як С. Даманік та А. Х. Сірегар, у працях яких описано досвід розробки й реалізації анімаційних відеомедіа для базового рухового навчання дітей 10-12 років на основі використання народних ігор та традиційних ігор. Таке навчання забезпечує не тільки фізичне, але й моральне та національне виховання учнів [2, с. 23-24]. Аналогічні доробки представлені й у

вітчизняній науковій думці. Так, С. Байлик і О. Кравець не тільки розкрили роль українських народних дитячих ігор як засобу спортивної анімації, але й навели у своїй спільній праці конкретні приклади таких ігор [3, с. 124-139].

Висновки. Отже, можна підсумувати, що готовність майбутнього учителя фізичної культури до анімаційної спортивної діяльності є особистісним утворенням фахівця, що являє собою сукупність його професійних знань, умінь і навичок, індивідуальних якостей та забезпечує успішність цієї діяльності. Ця готовність є важливим і необхідним складником професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури, оскільки забезпечує їхню здатність ефективно організовувати рухову активність учнів у різноманітних формах, зокрема ігрових, рекреаційних та дозвілєвих, що відповідає сучасним освітнім і соціальним запитам. Сьогодні анімаційна спортивна діяльність відіграє важливу роль у системі фізичного виховання учнів, оскільки виступає ефективним засобом підвищення їхньої рухової активності та формування позитивного ставлення до занять фізичною культурою, створює умови для зниження психоемоційного напруження особистості, розвитку її мотивації до систематичних фізичних впра. Анімаційна спортивна діяльність не лише збагачує виховний потенціал фізичної культури, але й виступає одним із найбільш ефективних засобів реалізації оздоровчої функції освіти.

У подальшому дослідженні передбачається розробити й експериментально перевірити модель формування готовності майбутнього вчителя фізичної культури до анімаційної спортивної діяльності.

Список використаних джерел

1. Deliverska E., Tsankov N., Ivanov S. Dynamics of the interest and motivation in sport-recreational animation with children. *European journal of physical education and sport science*. 2017. Vol 3, No 4. P. 109-120.

2. Garkov V., Boyanov D., Terzieva L. Sports animation – formation of the Sports-Animation product. *Sports animation in mountain tourism*. Sofia: Izdatelstvo „NSA Press”, 2012.
3. Байлик С. І., Кравець О. М. Організація анімаційних послуг в туризмі: навч. посіб. Х.: ХНАМГ, 2008. 197 с.
4. Благій О. Л., Андреева О. В. Вплив анімаційних програм на психоемоційний стан дітей шкільного віку. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2013. № 3. С. 32–35.
5. Болотникова Т. Про зміст поняття «фізкультурна освіта» у системи шкільного та позашкільного навчання підлітків. *Наукові записки [Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка]*. Серія: Педагогіка. 2025. Вип. 1. С. 13-20.
6. Віндюк А. В. Спортивно-оздоровча анімація: види, функції, особливості організації. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Вип. 190. 2020. С.15-19.
7. Голенкова А. Особливості організації анімаційної дозвіллевої діяльності з учнями закладів середньої освіти в процесі фізичного виховання. *Наука та освіта в дослідженнях молодих учених : матер V Міжнар. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молодих учених, (Харків, 16 трав. 2024 р.)*. Харків, 2024. С. 89–90.
8. Голенкова А. Сутність поняття «спортивна анімація» та її класифікація. *Physical culture and sport: scientific perspective*. 2024. Вип. 2(1). С. 128–135.
9. Грибан Г., Пилипчук П., Опанчук Д. Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до професійної діяльності. *Вісник [Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка]*. Серія: Педагогічні науки. Вип. 25 (181). С. 125-130.

10. Гуменюк С. В. Роль управлінської компетентності у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури. *Медична освіта*, 2025. Вип. 3. С. 54–58.

11. Державна цільова соціальна програма розвитку фізичної культури і спорту на період до 2030 року (Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2025 р. № 1493-р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1493-2025-%D1%80#Text>

12. Іваній І. В., Шломенко В. І., Піддубний М. О. Формування готовності до професійної діяльності майбутніх вчителів фізичної культури. *Олімпійський та паралімпійський спорт*. 2025. Вип. 2. С. 57-62.

13. Карасевич С. А. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-спортивної діяльності у закладах загальної середньої освіти, монографія. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. 204 с.

14. Касарда О. З., Чеханюк Л. О., Галицька А. Б., Герасимюк П. П. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2023. Вип. 11 (171). С. 87-90.

15. Колесник С. В. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи: дис. ... док-ра філософії: 011. Луцька, 2022. 232 с.

16. Колесник С.В., Рода О.Б. Використання анімаційних технологій для покращення фізичної активності учнівської молоді. *Фітнес, харчування та активне довголіття*: зб. тез доп. I Міжнародн. наук.-практ. конф. (Луцьк, 23 березня 2021 р.). Луцьк, 2021. С. 25.

17. Мельнік А. О. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури як наукова проблема. *Грааль науки*. 2021. № 2-3 (Квітень). С. 481-484.

18. Пасічняк Л. Стимулюючі та стримуючі чинники впливу на залучення населення до спортивної анімації у міських парках. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2016. Вип. 2. С. 48-53.

19. Пеньковець В., Максименко О., Пеньковець Д. Шляхи формування професійних компетенцій у майбутніх вчителів фізичної культури. *Вісник [Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка]*. Серія: Педагогічні науки. 2025. Вип. 33 (189). С. 127-132.

20. Про освіту: Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст. 380, із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

21. Проніков О. Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до педагогічного процесу безперервної дії. Серія: Педагогічні науки. 2024. *Вісник [Нац. ун-ту «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка]*. Вип. 26 (182). С. 31-35.

22. Сороколіт Н. Розвиток професійних компетентностей учителів фізичної культури в умовах нової української школи. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2022. Вип. 2(58). С. 22–28.

23. Стратегія розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року (Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 4 листопада 2020 р. № 1089). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-%D0%BF#Text>.

24. Чопик Т., Литвинов І., Дякун М., Чопик А. Психологічні аспекти формування готовності до професійної діяльності майбутніх фахівців галузі «Фізичної культури і спорту» у процесі фахової підготовки. *Physical culture and sport: scientific perspective*. 2025. Вип. 2. С. 330-336.